

U istoriji čovečanstvo je iskusilo mnoge nepogode, a najveće su nastale pojavom i širenjem zaraza koje su odnele mnogo više života nego sve druge zajedno (ratovi, zemljotresi, poplave, suše, siromaštvo i dr.). Ove pošasti koje su se iznenada javljale, izazivajući masovna obolevanja i umiranja, dovodile su do panike, prekida trgovine, saobraćaja, uobičajenih životnih aktivnosti, do političke nestabilnosti i, nekada, velike migracije stanovništva. Tako su i dobile naziv po Hipokratovom terminu „epidemija“: epi - na, demos – narod. Najupečatljiviji primer je epidemija kuge („crne smrti“) u Evropi u XIV veku koja je trajala preko 100 godina i od koje je, prema nekim procenama, umrlo 20-30 miliona ljudi, što je predstavljalo 30% tadašnje populacije.

Uzročnici ovih bolesti nisu bili poznati sve do polovine XIX veka i početka razvoja mikrobiologije. Mikroskopom, koji je izumeo Levenhuk, mogli su se videti sićušni i do tada nevidljivi organizmi, da bi kasnije, radovima Pastera, Koha i drugih počela era moderne mikrobiologije i identifikacija brojnih mikroorganizama – uzročnika brojnih bolesti: bakterija, virusa, gljiva, protozoa i parazita.

Pojam epidemije

Epidemija se definiše kao pojava poremećaja zdravlja u broju koji je veći od uobičajenog za određenu populaciju i određeni period.

U izvornom značenju termin epidemija se odnosio isključivo na zarazne bolesti. Međutim, tokom XX veka struktura mortaliteta je počela da se menja, pa sve više na značaju počinju da dobijaju i hronične nezarazne bolesti. Usled toga, koncept epidemije je postao širi, što je dovelo i do promene u pristupu izučavanja epidemije.

Za neke zarazne bolesti epidemiološka služba može da ima unapred definisane brojčane vrednosti kada se neka povećana učestalost smatra epidemijom. Taj broj obolelih koji ukazuje na prisustvo epidemije zavisi od agenasa, veličine i tipa izložene populacije, vremena i mesta pojave bolesti.

Očekivanu učestalost najbolje možemo da odredimo kontinuiranim nadzorom koji predstavlja stalno sistematsko prikupljanje, analizu i tumačenje podataka o zdravlju, koji su bitni za planiranje, primenu i evaluaciju prakse javnog zdravlja. Najčešći predmet nadzora još uvek su zarazne bolesti, ali se poslednjih decenija sve veća pažnja pridaje i nezaraznim bolestima, povredama, trovanjima i drugim.

Epidemija može da se razvije iz endemije (stalno prisustvo neke bolesti na određenoj teritoriji), a, isto tako, i od sporadičnih bolesti, tj. bolesti kojih dugo ili nikada nije bilo u toj populaciji. U toj situaciji, dva slučaja bi bila dovoljna da se takva pojava smatra epidemijom (u Evropi to može da bude slučaj sa kugom ili kolerom). Epidemija može da bude i posledica bioterorizma, što je, nažalost, današnja realnost.

Ukoliko se epidemija javi na širokom geografskom području u svetskim razmerama i zahvati veliki broj ljudi, smatra se pandemijom. Najveće pandemije zaraznih bolesti su pandemija kuge, kolere i gripa, a nezaraznih je pandemija raka pluća.

Tip epidemije zavisi od dva najznačajnija faktora – vrste i načina ekspozicije. Prvi tip su epidemije zajedničkog izvora koja nastaje izlaganjem grupe ljudi štetnom uticaju nekog faktora koji je zajednički za pripadnike te grupe. Epidemija je u tom slučaju eksplozivna i javlja se samo među osobama izloženim zajedničkom izvoru. Drugi tip je progresivna epidemija koje nastaju prenošenjem prouzrokovala sa jednog na drugog domaćina (najčešće putem kontakta).

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com